

Szewc

753606

Inna nazwa zawodu: nie występują

Zadania i czynności

W pracy szewca możemy wyróżnić dwie specjalności: pierwsza to naprawa i odświeżanie różnego rodzaju obuwia męskiego, damskiego, dziecięcego oraz specjalistycznego (np. baletek, butów sportowych); druga to wykonywanie obuwia na zamówienie klienta - albo indywidualnie na zamówienie klienta, albo we współpracy w zakładzie wytwarzającym określony typ butów np. letnich sandałów (choć ta ostatnia forma działalności jest już coraz rzadziej spotykana, ponieważ obecnie obuwie seryjne wykonuje się przeważnie w fabrykach metodą maszynową).

Do głównych zadań szewca naprawiającego obuwie należy rozpoznanie rodzaju uszkodzenia butów - czy jest to np. oderwany obcas, pęknięta podeszwa, albo zdarta zelówka - i wybranie sposobu naprawy. W zależności od rodzaju naprawy szewc może używać różnych narzędzi, np. maszyny do przyszywania łąt, czasami lepiej zrobi to ręcznie.

Więcej pracy czeka szewca, gdy musi wykonać buty. Najpierw trzeba wziąć miarę z obu nóg, wykonać rysunek stopy i na podstawie tego przygotować kopyto. Następnie dobrać skórę na wierzchy i spody butów, wykroić odpowiednie elementy, przygotować skórę (niektóre gatunki moczy się, żeby zmiękła). Gdy jest to już gotowe, szewc przyczepia podeszwy do kopyta, przybija specjalnymi gwoździkami, a potem wciąga cholewkę. Następnie przygotowuje pięty, po nich przody. Nakleja podnoski. Oćwiekowuje właściwą skórę z cholewki - już widać wtedy ostateczny kształt wierzchu buta. Następnie szewc montuje podeszwy z cholewą, przybija obcas. Potem już tylko pozostaje wykończenie spodów, mocowanie sprzączek, guzików, szlifowanie skóry.

Wymagania psychologiczne

Głównymi cechami, jakimi powinien charakteryzować się dobry szewc, są dokładność, wytrwałość i cierpliwość. Od tego, czy dobrze przybity albo przyklejony będzie obcas, zależy przecież zdrowie klienta, a od tego, czy dokładnie była wzięta miara zależy także jego wygoda. Dlatego dobrze jest, jeśli szewc nigdzie się nie spieszy i cierpliwie przybija gwoździk po gwoździku albo czeka na to by sklezione buty odpowiednio wyschły. To wszystko odnosi się także do przygotowywania narzędzi i materiałów potrzebnych do zrobienia butów - np. dratwy, skóry.

Ze względu na to, że praca szewca składa się z wielu podobnych czynności i przeważnie wymaga siedzenia w jednym miejscu - osoba wybierająca ten zawód powinna umieć przystosować się do monotonii jego wykonywania, często wśród nieprzyjemnych zapachów skór i klejów.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

Praca szewca zaliczana jest do prac średnio ciężkich. W związku z tym kandydat do tego zawodu powinien mieć dobrą ogólną wydolność organizmu, tzn. być zdolnym do dużego wysiłku, móc pracować kilka godzin w tej samej pozycji - często niewygodnej.

Ta praca to w dużej mierze sprawne manipulowanie młotkiem, igłą z dratwą czy innymi narzędziami, toteż ważne jest, by osoba chcąca ją wykonywać miała sprawne ręce i dobry wzrok. Szewc poza tym styka się z przeróżnymi substancjami chemicznymi, które mogą powodować choroby skóry albo alergię, dlatego osoby szczególnie na to podatne nie powinny podejmować tej pracy.

Szewcem może zostać osoba niepełnosprawna z niedowładem kończyn dolnych, jego praca jest bowiem siedząca i nie wymaga przemieszczania się z miejsca na miejsce. W zawodzie tym będzie mogła pracować także osoba niedosłysząca, a na stanowiskach pomocniczych - nie słysząca.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Kandydat do zawodu szewca powinien ukończyć szkołę zawodową, a następnie odbyć praktykę.

Uczeń spędza trzy albo dwa dni w szkole i dwa albo trzy w zakładzie szewskim. A wszystko po to, by po dwóch latach zdać egzamin czeladniczy w Izbie Rzemieślniczej, na którym powinien wykazać się nie tylko znajomością teorii, ale przede wszystkim praktyki, musi zrobić buty. Podobną drogę przechodzi osoba nie uczęszczająca do szkoły szewskiej: praktyki uczy się od mistrza, a teorii albo sama z książek, albo na kursach w Zakładach Doskonalenia Zawodowego.

Możliwości awansu w hierarchii zawodowej

W zawodzie szewca nie ma w gruncie rzeczy możliwości awansu, choć czymś w jego rodzaju na pewno jest zdobywanie kolejnych stopni wtajemniczenia: ucznia, czeladnika, mistrza. Trzeba jednak zaznaczyć, że w dzisiejszej Polsce nie wszyscy muszą przechodzić taką drogę. Szewcem może dziś zostać kto chce i kto zgłosi działalność gospodarczą w odpowiednim urzędzie.

Awansem w innym rozumieniu może być przejście z pozycji pracownika na właściciela zakładu.

Możliwości podjęcia pracy przez dorosłych

Prawie każdy dorosły nie mający wcześniej kontaktu z szewstwem może się nauczyć prostych napraw obuwia (wymiana fleków, czy przybijanie żabek). Gorzej jest, gdy ktoś chce się nauczyć robienia butów, to już nie jest takie proste. Dobry szewc uczy się tego kilka lat przechodząc różne stopnie wtajemniczenia. Niestety w ostatnich latach jest coraz trudniej poznać tajniki wiedzy szewskiej, gdyż coraz więcej osób odchodzi z tego zawodu i nie ma kto uczyć.

Nie ma właściwie górnej granicy wieku dla osób ubiegających się o tę pracę. Potwierdzeniem tego jest spora liczba szewców chałupników, którzy po przejściu na emeryturę w dalszym ciągu zajmują się swoim zawodem - z tym, że u siebie w domu. Nie wykonują wtedy wszystkich zadań szewca; zwykle podejmują się prostych napraw, co często wynika z tego, że nie mają specjalistycznych maszyn potrzebnych do szycia czy rozciągania obuwia.

Możliwości zatrudnienia

Informacje będą sukcesywnie uzupełniane.

Zawody pokrewne

- obuwnik
- garbarz skór
- rymarz
- kaletnik

Polecana literatura

Informacje będą sukcesywnie uzupełniane.